

بررسی مصادیق معماری پایدار در معماری سنتی آذربایجان

(نمونه موردی : دوره ایلخانیان و قاجار)

پریسا اعتمادی

مدرس گروه معماری دانشگاه آزاد اسلامی واحد میاندوآب

Hadi_etemadi2007@yahoo.com

چکیده

چند دهه از مطرح شدن معماری پایدار می گذرد و راهکارهای بسیاری توسط آن، برای حل بحران های معاصر ارائه شده است؛ اما پایداری در معماری طبق اصول از پیش تعیین شده اتفاق نمی افتد و فرآیندی پویا و همه جانبه است. لذا جهت تحقق کامل آن پرداختن به ویژگی های معماری بومی و سنتی از آن جهت که برخی روابط اجتماعی و اقتصادی با محیط طبیعی و نمادهای فرهنگی به طور ماهرانه انعکاس می یابد، امری لازم و ضروری است. بنابراین جهت تحقق کامل پایداری، پرداختن به ویژگی های معماری بومی غیرقابل اجتناب به نظر می رسد. معماری بومی - سنتی آذربایجان حاوی بسیاری از ویژگیهای منحصر به فرد است که ضمن توجه به نیازهای زیباشناختی با ظرفیت های طبیعی و اکولوژیک بستر خود نیز منطبق است؛ تکنیک های بکار رفته در این معماری بسیاری از مفاهیم نوین در عرصه معماری پایدار را دربر می گیرد و این الگوها توانسته اند پاسخگوی نیازهای کاربردی و محیطی در طول سالیان بسیار باشند. لیکن در روزگار معاصر، این الگوهای سنتی فرصت انطباق با شیوه های نوین را نیافته و در جدال نابرابر میان سنت و نوگرایی رو به قهقرا رفته اند. هدف از این نوشتار، بازشناسی بنا های سنتی منطقه آذربایجان از دیدگاه پایداری بوده تا بدین وسیله بتوان با بهره گیری از میراث گذشتگان به الگوهای مطلوب در طراحی بناهای امروزی به عنوان یکی از عناصر مهم و تاثیرگذار در منطقه آذربایجان دست یافت. روش تحقیق اتخاذ شده در این نوشتار مبتنی بر مطالعات متون و استفاده از اسناد تصویری در بستر مطالعات کتابخانه ای و به صورت توصیفی - تحلیلی خواهد بود.

واژه های کلیدی: معماری پایدار، پایداری، معماری آذربایجان، بناهای سنتی